

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)
den 15 maj 2003 *

I mål C-266/01,

angående en begäran enligt protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, från Hoge Raad der Nederlanden (Nederländerna), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Préservatrice foncière TIARD SA

och

Staat der Nederlanden,

angående tolkningen av artikel 1 i den ovannämnda konventionen av den 27 september 1968 (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och

* Rättegångsspråk: nederländska.

Nordirland anslutning (EGT L 304, s. 1, och, ändrad text, s. 77; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 14), konventionen av den 25 oktober 1982 om Hellenska republikens anslutning (EGT L 388, s. 1; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 26) samt enligt konventionen av den 26 maj 1989 om Konungariket Spaniens och Republiken Portugals anslutning (EGT L 285, s. 1; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 43),

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden M. Wathelet samt domarna D.A.O. Edward, A. La Pergola, P. Jann (referent) och A. Rosas,

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: byrådirektören L. Hewlett,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Nederländernas regering, genom H. G. Sevenster, i egenskap av ombud,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom A.-M. Rouchaud och H. van Vliet, i egenskap av ombud,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid förhandlingen den 17 oktober 2002 av: Préservatrice foncière TIARD SA, företrätt av R. S. Meijer, advocaat,

Nederländernas regering, företrädd av N. A. J. Bel, i egenskap av ombud, och kommissionen, företrädd av A.-M. Rouchaud och H. van Vliet,

och efter att den 5 december 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Hoge Raad der Nederlanden har, genom beslut av den 18 maj 2001 som inkom till domstolens kansli den 5 juli 2001, i enlighet med protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, ställt två frågor om tolkningen av artikel 1 i denna konvention (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde (EGT L 304, s. 1, i dess ändrade lydelse, s. 77; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 14), enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 26) och enligt konventionen av den 26 maj 1989 om Konungariket Spaniens och Republiken Portugals tillträde (EGT L 285, s. 1; svensk utgåva, EGT C 15, 1997, s. 43), (nedan kallad Brysselkonventionen).
- 2 Frågorna har uppkommit i en tvist mellan nederländska staten och det enligt fransk rätt bildade försäkringsbolaget Préservatrice foncière TIARD SA (nedan kallat PFA) angående fullgörelse av ett borgensavtal enligt vilket PFA har åtagit

sig att betala de tullar som de nederländska transportorganisationer som har bemyndigats av nederländska staten att utfärda TIR-carneter skall svara för.

Tillämpliga bestämmelser

Brysselkonventionen

- 3 I artikel 1 första stycket i Brysselkonventionen föreskrivs följande:

”Denna konvention är tillämplig på privaträttens område, oberoende av vilket slag av domstol det är fråga om. Den omfattar i synnerhet inte skattefrågor, tullfrågor och förvaltningsrättsliga frågor.”

TIR-konventionen

- 4 Tullkonventionen om internationell transport av gods upptaget i TIR-carnet (nedan kallad TIR-konventionen) undertecknades i Genève den 14 november 1975. Konungariket Nederländerna är part i denna konvention. Den har även godkänts på Europeiska gemenskapens vägnar genom rådets förordning (EEG) nr 2112/78 av den 25 juli 1978 (EGT L 252, s. 1; svensk specialutgåva, område 7, volym 2, s. 36).

- 5 I TIR-konventionen föreskrivs bland annat att det inte får krävas betalning eller deponering av tullar och andra avgifter vid import eller export vid mellanliggande tullanstalter för varor som transporteras enligt det genom konventionen upprättade TIR-systemet.
- 6 För att genomföra dessa förenklingar krävs enligt TIR-konventionen att varorna under hela transporten åtföljs av en enhetlig handling, TIR-carneten. Denna handling används för att kontrollera att transiteringen genomförts på ett riktigt sätt. Dessutom krävs det enligt konventionen att transporterna garanteras av sammanslutningar som godkänts av de avtalssslutande parterna enligt bestämmelserna i artikel 6 i TIR-konventionen.
- 7 I artikel 6.1 i TIR-konventionen, som finns i kapitel II med rubriken ”Utfärdande av TIR-carneter — Garanterade sammanslutningars ansvarighet”, i den version som var tillämplig vid tiden för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, föreskrivs följande:

”På de villkor och mot sådan garanti, som varje fördragsslutande part själv bestämmer, kan parten medge sammanslutningar rätt att antingen själva eller genom motsvarande sammanslutningar utfärda TIR-carneter och att uppträda såsom garanter.”

- 8 Vid oegentligheter i samband med en TIR-transport, i synnerhet i de fall TIR-carneten inte har avstämplats, förfaller tullarna och avgifterna för import eller export till betalning. Innehavaren av TIR-carneten — i allmänhet transportören — är direkt skyldig att betala dessa. Underlåter han att betala skulderna är den nationella garanterande sammanslutningen enligt artikel 8.1 i TIR-konventionen skyldig att såsom ”gemensamt och solidariskt” ansvarig betala dessa skulder.

Twisten vid den nationella domstolen

- 9 Genom förordning av den 5 mars 1991 bemyndigade statssekreteraren vid det nederländska finansministeriet, i enlighet med artikel 6 i TIR-konventionen, tre nederländska transportsammanslutningar att utfärda TIR-carneter (nedan kallade de bemyndigade nederländska sammanslutningarna). Enligt artikel 1 i förordningen skall dessa sammanslutningar förbehållslöst åta sig att betala de tullar och avgifter som skall betalas av innehavarna av de utfärdade TIR-carneterna, för vilka sammanslutningarna blir solidariskt ansvariga. I artikel 5 föreskrivs att de bemyndigade nederländska sammanslutningarna skall ställa en säkerhet som täcker deras förpliktelser. I samma artikel föreskrivs att den som ställer säkerheten skall åta sig att betala samtliga belopp som den nederländska finansministern kräver av de bemyndigade nederländska sammanslutningarna. I artikel 19 preciseras att förordningen inte träder i kraft förrän den nederländska finansministern har godtagit den säkerhet som avses i artikel 5.
- 10 Denna säkerhet har ställts av PFA. Genom olika handlingar har bolaget, i egenskap av propriëborgensman, förpliktat sig gentemot nederländska staten att såsom för egen skuld betala de tullar och avgifter för import eller export som enligt tull- och punktskattelagstiftningen påförs innehavarna av de TIR-carneter som de nationella transportsammanslutningarna utfärdar.
- 11 Den 20 november 1996 väckte nederländska staten talan mot PFA vid Rechtbank te Rotterdam (Nederländerna) och yrkade att bolaget skulle förpliktas att till staten betala ett belopp på 41 917 063 NLG jämte lagstaggad ränta. Till stöd för talan åberopades de borgensåtaganden som PFA hade ingått gentemot nederländska staten, och syftet med talan var att framtvunga betalning av de bemyndigade nederländska sammanslutningarnas skulder avseende tullar och avgifter för import eller export.

- 12 PFA hävdade att Rechtbank te Rotterdam saknade behörighet av det skälet att Brysselkonventionen var tillämplig på tvisten och att frågan om domstols behörighet skulle avgöras enligt bestämmelserna i denna konvention.
- 13 Rechtbank te Rotterdam och, efter överklagande, Gerechtshof te 's-Gravenhage (Nederländerna) ogillade behörighetsinvändningen. Den sistnämnda domstolen ansåg att nederländska staten hade agerat med stöd av en offentligrättslig befogenhet när den gav transportsammanslutningar rätt att utfärda TIR-carneter på villkor att den säkerhet som dessa hade ställt godtogs, och att borgensavtalet mellan staten och PFA hade ingåtts inom ramen för denna befogenhet. Vidare ansåg Gerechtshof att PFA:s skulder utgjorde tullskulder.
- 14 Eftersom Hoge Raad der Nederlanden är osäker på huruvida Gerechtshofs bedömning är riktig, har den beslutat att förklara målet vilande och ställa följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1) Skall en talan som staten har väckt med stöd av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket har ingåtts i syfte att uppfylla ett villkor som staten i sin myndighetsutövning har uppställt med stöd av artikel 6.1 i 1975 års TIR-konvention, anses omfattas av begreppet privaträttens område i den mening som avses i artikel 1 i Brysselkonventionen?

2) Skall en av staten väckt talan, vars föremål utgörs av ett privaträttsligt borgensavtal, anses röra tullfrågor i den mening som avses i artikel 1 i Brysselkonventionen av det skälet att motparten kan åberopa grunder till sitt försvar som gör det nödvändigt att pröva förekomsten av och villkoren för de tullskulder som detta borgensavtal avser?”

Den första frågan

- 15 Frågan har ställts för att få klarhet i huruvida artikel 1 första stycket i Brysselkonventionen skall tolkas så, att en talan som en konventionsstat har väckt mot ett privaträttsligt subjekt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att göra det möjligt för en annan person att ställa en av staten krävd och definierad säkerhet, omfattas av begreppet privaträttens område i den mening som avses i första meningen i nämnda bestämmelse.

Yttranden som har inkommit till domstolen

- 16 PFA, den nederländska regeringen och kommissionen är överens om att begreppet privaträttens område i den mening som avses i artikel 1 i Brysselkonventionen skall definieras på ett självständigt sätt. Samtliga har även påpekat att tvister mellan den offentliga förvaltningen och enskilda kan omfattas av Brysselkonventionens tillämpningsområde, under förutsättning att förvaltningen inte har utövat offentliga maktbefogenheter.
- 17 De som har yttrat sig har emellertid olika uppfattningar i frågan hur dessa principer skall tillämpas på tvisten vid den nationella domstolen.
- 18 Den nederländska regeringen har anslutit sig till Gerechtshof te 's-Gravenhages bedömning. Enligt denna bedömning finns det ett samband mellan borgenshandlingen och systemet för skatter och avgifter, vars betalning denna handling syftar till att garantera. Detta samband framgår av att borgensåtagandet var ett villkor

som om det inte hade uppfyllts hade inneburet att det offentlighetsrättsliga förhållandet mellan staten och de bemyndigade nederländska sammanslutningarna inte skulle ha uppkommit. Innehållet i borgenshandlingen följer direkt av offentlighetsrättsliga bestämmelser, vilket framgår av att klausulerna i denna handling nästan ordagrant återger bestämmelserna i förordningen av den 5 mars 1991 om erkännande av nationella transportsammanslutningar. PFA har genom att underteckna borgenshandlingen åtagit sig att delta i det offentlighetsrättsliga system för uppbörd av tullar och avgifter som inrättats genom TIR-konventionen. Mot bakgrund av dessa omständigheter saknar det betydelse att handlingen har form av ett privaträttsligt borgensavtal.

- 19 PFA och kommissionen anser däremot att nederländska staten inte har utövat offentliga maktbefogenheter i förhållande till PFA. Nederländska staten har inte ålagt PFA någon skyldighet. PFA har självmant ingått borgensavtalet och det står bolaget fritt att säga upp avtalet med en viss uppsägningstid. Nederländska statens fordran på PFA har enbart sin grund i borgensavtalet, vilket omfattas av privaträtten.

Domstolens svar

- 20 Enligt fast rättspraxis är det — för att i möjligaste mån säkerställa att de rättigheter och förpliktelser som följer av Brysselkonventionen för konventionsstaterna och för berörda personer är lika och enhetliga — av vikt att inte tolka artikel 1 i konventionen i fråga som en ren hänvisning till nationell rätt i endera av de berörda staterna, eftersom det är konventionens tillämpningsområde som anges i artikeln i fråga. Begreppet privaträttens område skall således betraktas som ett självständigt begrepp som skall tolkas med hänsyn till å ena sidan konventionens syfte och systematik och å andra sidan de allmänna principer som kan härledas ur de nationella rättsordningarna som helhet (dom av den 14 oktober 1976 i mål 29/76, LTU, REG 1976, s. 1541, punkt 3, svensk specialutgåva, volym 3, s. 195, av den 22 februari 1979 i mål 133/78, Gourdain, REG 1979, s. 733, punkt 3, av den 16 december 1980 i mål 814/79, Rüffer,

REG 1980, s. 3807, punkt 7, av den 21 april 1993 i mål C-172/91, Sonntag, REG 1993, s. I-1963, punkt 18, och av den 14 november 2002 i mål C-271/00, Baten, REG 2002, s. I-10489, punkt 28).

- 21 Domstolen har angivit att denna tolkning leder till att vissa rättsliga avgöranden utesluts från Brysselkonventionens tillämpningsområde på grund av faktorer som är utmärkande för rättsförhållandet mellan parterna i tvisten eller på grund av föremålet för tvisten (se domarna i de ovannämnda målen LTU, punkt 4, och Baten, punkt 29).
- 22 Sålunda har domstolen funnit att även om vissa avgöranden i tvister mellan en offentlig myndighet och ett privaträttsligt subjekt kan ingå i Brysselkonventionens tillämpningsområde förhåller det sig annorlunda när den offentliga myndigheten utövar offentliga maktbefogenheter (se domarna i de ovannämnda målen LTU, punkt 4, Rüffer, punkt 8 och Baten, punkt 30).
- 23 För att kunna tillämpa dessa principer i ett sådant mål som det vid den nationella domstolen, är det således nödvändigt att bestämma vilket rättsförhållande som finns mellan parterna i tvisten och att granska grunderna för nederländska statens talan och de närmare bestämmelserna om hur den skall väckas och föras (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet Baten, punkt 31).
- 24 Domstolen konstaterar inledningsvis, såsom den nederländska regeringen har påpekat, att PFA inte endast har tecknat ett borgensåtagande i form av en enkel borgen, utan bolaget har även åtagit sig att i egenskap av proprieborgensman ansvara för betalningen av förfallna tullar och avgifter såsom för egen skuld.

- 25 Frågan huruvida en bestämmelse om proprieborgensansvar innebär att borgen-såtagandets karaktär förändras, eller att endast vissa av åtagandets verkningar förändras, omfattas av den nationella rätten.
- 26 Under alla omständigheter kan det i förevarande mål konstateras att den hänskjutande domstolen (på vilken det ankommer att pröva vilket slags förhållande som föreligger mellan PFA och nederländska staten) i sina tolkningsfrågor till domstolen enbart har hänvisat till ett avtal om "borgen". Dessa frågor kommer följaktligen att besvaras med utgångspunkt från antagandet att talan har väckts mot PFA endast i dess egenskap som borgensman och inte som proprieborgensman.
- 27 Enligt de allmänna principer som framgår av konventionsstaternas rättssystem är ett borgensavtal ett trepartsförhållande, varigenom borgensmannen åtar sig gentemot borgenären att uppfylla huvudgäldenärens förpliktelser för det fall denne underlåter att själv uppfylla dessa.
- 28 Ett sådant avtal ger upphov till en ny förpliktelse för borgensmannen att säkerställa uppfyllelsen av den huvudförpliktelse som åligger gäldenären. Borgensmannen träder inte i gäldenärens ställe, utan garanterar endast betalningen av dennes skuld enligt de villkor som anges i avtalet eller som föreskrivs i lag.
- 29 Den förpliktelse som därigenom uppkommer är av accessorisk karaktär, dels i den meningen att borgenären endast kan kräva betalning av borgensmannen om den skuld som denne tecknat borgen för har förfallit till betalning, dels att borgensmannens förpliktelse inte kan sträcka sig längre än gäldenärens förpliktelse. Denna accessoriska karaktär innebär emellertid inte att de rättsregler som är tillämpliga på borgensmannens förpliktelse måste vara helt identiska med

de rättsregler som är tillämpliga på huvudförpliktelsen (se, för ett liknande resonemang, dom av den 23 mars 2000 i mål C-208/98, Berliner Kindl Brauerei, REG 2000, s. I-1741).

- 30 För att kunna besvara den första frågan är det således nödvändigt att undersöka huruvida rättsförhållandet mellan PFA och nederländska staten, såsom det följer av borgensavtalet, präglas av ett uttryck för offentlig maktutövning från borgenärsstatens sida, på så sätt att förhållandet innebär att staten utövar maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda (beträffande detta kriterium, se domen i det ovannämnda målet, Sonntag, punkt 22).
- 31 Även om det ankommer på den hänskjutande domstolen att göra denna prövning, bör domstolen emellertid — mot bakgrund av de yttranden som har inkommit till den — göra vissa klargöranden beträffande vilka omständigheter som kan beaktas.
- 32 För det första kan det konstateras att rättsförhållandet mellan nederländska staten och PFA inte regleras av TIR-konventionen. I kapitel II i denna konvention anges visserligen vilka skyldigheter som åligger en nationell garanterande sammanslutning som har bemyndigats av en konventionsstat enligt artikel 6 i konventionen. Konventionen (i dess lydelse vid tiden för de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen) innehåller emellertid inga bestämmelser i vilka det anges vilken räckvidd sådana eventuella borgensåtaganden skall ha som en stat har uppställt som villkor för ett beslut om att bemyndiga nationella garanterande sammanslutningar.
- 33 För det andra måste det tas hänsyn till under vilka omständigheter avtalet har ingåtts. I målet vid den nationella domstolen framgår det av handlingarna att PFA:s åtagande gentemot nederländska staten har gjorts frivilligt. Enligt uppgifter som kommissionen har lämnat — uppgifter som inte har bestritts av den nederländska regeringen — har PFA fritt avtalat med huvudgäldenärerna,

det vill säga de bemyndigade nederländska sammanslutningarna, om bolagets ersättning för att gå i borgen. PFA och kommissionen har även vid den muntliga förhandlingen påpekat att det står PFA fritt att när som helst säga upp borgensavtalet, under förutsättning att detta sker med trettio dagars varsel.

34 För det tredje måste det tas hänsyn till de bestämmelser i avtalet i vilka det fastställs hur långt borgensåtagandet sträcker sig. Härvid har den nederländska regeringen i målet vid den nationella domstolen åberopat att bestämmelserna i förordningen av den 5 mars 1991 om erkännande av nationella transport-sammanslutningar sammanfaller med bestämmelserna i det avtal i vilket PFA:s borgensåtagande anges. Denna omständighet kan emellertid inte anses utgöra bevis för att nederländska staten utövar offentliga maktbefogenheter gentemot borgensmannen. Det förhållandet att huvudförpliktelsen och borgensåtagandet sammanfaller följer nämligen av borgensåtagandets accessoriska karaktär. Det är av ringa betydelse i målet vid den nationella domstolen att räckvidden av PFA:s åtagande bestäms utifrån de bemyndigade nederländska sammanslutningarnas förpliktelser, eftersom det är ostridigt att PFA inte har ålagts att göra detta åtagande, utan att detta är resultatet av en viljeyttring från bolagets sida.

35 Den nederländska regeringen har påstått att PFA har avstått från att åberopa vissa bestämmelser i den nederländska civillagen, som till exempel bestämmelserna som rör kvittningsinvändning samt dem som rör subsidärt och delat borgensansvar. Härvid kan det konstateras att sådana avtalsklausuler är brukliga i kommersiella relationer. Dessa klausuler skulle endast kunna utgöra ett uttryck för offentlig maktutövning från nederländska statens sida gentemot borgensmannen, om de överskred gränsen för parternas frihet enligt den lag som är tillämplig på avtalet. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att pröva om så är fallet.

36 Mot bakgrund av vad som anförts ovan skall den första frågan besvaras på så sätt att artikel 1 första stycket i Brysselkonventionen skall tolkas så, att en talan som en konventionsstat har väckt mot ett privaträttsligt subjekt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att göra det möjligt för en annan

person att ställa en av staten krävd och definierad säkerhet, omfattas av begreppet privaträttens område i den mening som avses i första meningen i nämnda bestämmelse. Detta gäller under förutsättning att rättsförhållandet mellan borgenären och borgensmannen, såsom det följer av borgensavtalet, inte innebär ett utövande av maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda.

Den andra tolkningsfrågan

- 37 Frågan har ställts för att få klarhet i huruvida artikel 1 första stycket i Brysselkonventionen skall tolkas så, att en talan som en konventionsstat har väckt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att garantera betalningen av en tullskuld, skall anses röra tullfrågor i den mening som avses i andra meningen i nämnda bestämmelse när borgensmannen kan åberopa grunder till sitt försvar som gör det nödvändigt att pröva förekomsten av denna tullskuld och vad den avser.
- 38 Domstolen erinrar härvid om att andra meningen i artikel 1 första stycket i Brysselkonventionen lades till genom konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde till Brysselkonventionen, i syfte att genom exemplifiering ange vilka områden som inte ingår i Brysselkonventionens tillämpningsområde (se Schlossers rapport om denna konvention, EGT C 59, 1979, s. 71, punkt 23). Denna mening syftar endast till att understryka att "tullfrågor" inte omfattas av begreppet "privaträttens område". Denna precisering har emellertid inte medfört vare sig en begränsning eller en ändring av det sistnämnda begreppets räckvidd.

- 39 Härav följer att det kriterium som gör det möjligt att fastställa gränserna för begreppet "tullfrågor" måste vara analogt med det kriterium som tillämpas på begreppet "privaträttens område".
- 40 Såsom angetts i punkt 36 i denna dom skall således en talan som en konventionsstat har väckt mot ett privaträttsligt subjekt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att garantera betalningen av en tullskuld för vilken en annan person är betalningsskyldig gentemot denna stat, anses omfattas av begreppet "privaträttens område", under förutsättning att rättsförhållandet mellan borgenären och borgensmannen, såsom det följer av borgensavtalet, inte innebär ett utövande av maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda.
- 41 Det förhållandet att borgensmannen kan åberopa grunder till sitt försvar som gör det nödvändigt att pröva verkställbarheten av den tullskuld vars betalning garanteras av borgensavtalet föranleder inte någon annan bedömning.
- 42 För att fastställa huruvida en tvist omfattas av Brysselkonventionens tillämpningsområde skall nämligen endast föremålet för tvisten beaktas. Det skulle strida mot principen om rättssäkerhet, som utgör ett av konventionens syften, om konventionens tillämplighet kunde förändras beroende på att det föreligger en prejudiciell fråga som när som helst kan åberopas av parterna (se, för ett liknande resonemang, dom av den 25 juli 1991 i mål C-190/89, Rich, REG 1991, s. I-3855, punkterna 26 och 27, och av den 20 januari 1994 i mål C-129/92, Owens Bank, REG 1994, s. I-117, punkt 34).

- 43 När föremålet för en tvist är fullgörelse av ett borgensåtagande som tecknats av en borgensman på sådana villkor att det kan anses att detta åtagande omfattas av Brysselkonventionens tillämpningsområde, är den omständigheten att borgensmannen kan åberopa grunder till sitt försvar beträffande verkställbarheten av den skuld som han gått i borgen för, vilka grunder avser frågor som är uteslutna från Brysselkonventionens tillämpningsområde, utan betydelse för frågan huruvida tvisten i sig skall anses omfattas av konventionens tillämpningsområde.
- 44 Av vad som anförts ovan följer att artikel 1 första stycket i Brysselkonventionen skall tolkas så, att en talan som en konventionsstat har väckt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att garantera betalningen av en tullskuld, inte skall anses röra tullfrågor i den mening som avses i andra meningen i nämnda bestämmelse när rättsförhållandet mellan staten och borgensmannen, såsom det följer av nämnda avtal, inte innebär ett utövande av maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda. Detta gäller oavsett om borgensmannen kan åberopa grunder till sitt försvar som gör det nödvändigt att pröva förekomsten av denna tullskuld och vad den avser.

Rättegångskostnader

- 45 De kostnader som har förorsakats den nederländska regeringen och kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

— angående de frågor som genom beslut av den 18 maj 2001 har ställts av Hoge Raad der Nederlanden — följande dom:

Artikel 1 första stycket i konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungarikets Storbritannien och Nordirland tillträde, enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde och enligt konventionen av den 26 maj 1989 om Konungariket Spaniens och Republiken Portugals tillträde skall tolkas på följande sätt:

- En talan som en konventionsstat har väckt mot ett privaträttsligt subjekt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att göra det möjligt för en annan person att ställa en av staten krävd och definierad säkerhet, omfattas av begreppet privaträttens område i den mening som avses i första meningen i nämnda bestämmelse. Detta gäller under förutsättning att rättsförhållandet mellan borgenären och borgensmannen, såsom det följer av borgensavtalet, inte innebär ett utövande av maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda.

- En talan som en konventionsstat har väckt om fullgörelse av ett privaträttsligt borgensavtal, vilket ingåtts för att garantera betalningen av en tullskuld, skall inte anses röra tullfrågor i den mening som avses i andra meningen i nämnda bestämmelse när rättsförhållandet mellan staten och borgensmannen, såsom det följer av nämnda avtal, inte innebär ett utövande av maktbefogenheter som avviker från de rättsregler som gäller i förhållanden mellan enskilda. Detta gäller oavsett om borgensmannen kan åberopa grunder till sitt försvar som gör det nödvändigt att pröva förekomsten av denna tullskuld och vad den avser.

Wathelet

Edward

La Pergola

Jann

Rosas

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 15 maj 2003.

R. Grass

M. Wathelet

Justitiesekreterare

Ordförande på femte avdelningen